

Open State praatje: zonder transparantie geen democratie

📅 Sep 28 2026

Eerst de korte versie van mijn praatje onlangs bij de Open State Foundation: Openheid is helend, het is veel lastiger foute of kwalitatief slechte dingen te doen als iedereen mee kan kijken. Ondertussen gaat de openheid van de overheid drastisch achteruit, zowel door technische problemen als door ideologische overwegingen: men heeft er niet zoveel zin meer in. “Vind de informatie nog maar eens”. En dat is pijnlijk, omdat onze rechtsstaat recent danig aan het afkalven is.

Door mij (niet AI!) ingesproken audio versie van het hele praatje (scroll eventueel mee door de pagina voor de plaatjes):

0:00 / 22:14

En dat is juist een moment waarop transparantie en openheid enorm van pas zouden komen. Maar, we kunnen helpen. Als de openheid technisch of praktisch terugloopt kunnen wij in de open gemeenschap dat compenseren. En zo een nog feller licht laten schijnen op wat er gebeurt.

In dit praatje bespreek ik diverse concrete dingen die al gedaan worden of waar we nog meer van zouden kunnen doen. En zo kunnen we van buiten helpen te komen tot een transparantere overheid, waardoor ongewenste dingen in ieder geval niet in de duisternis gebeuren. En ik weet zeker dat dat ook gaat helpen.

Tot zover de korte versie. Wat volgt is een vrijwel letterlijk transcript van mijn presentatie bij de nazomerborrel afgelopen 16 september bij Open State. Diverse versprekingen zijn verbeterd en een enkele zin [tussen blokhaken] is toegevoegd ter verduidelijking. Ook dank ik de vele proeflezers die ontelbare storend fouten vonden voor publicatie.

Verder een oproep: Open State doet mooie dingen, en heeft daar ook geld voor nodig. Het beste geld komt uit de gemeenschap, en u kunt hier doneren. Als u wat kunt missen, doet u met me mee? Alvast bedankt!

Hier het praatje wat ik hield op de Open State Nazomerborrel 2026:

Dank voor deze hele warme introductie.

Om te beginnen ben ik de eerste die een presentatie mag geven met het nieuwe logo! Brechje heeft het nieuwe logo er nog net ingefietst voor me:

Open State Foundation

Zonder transparantie geen democratie

Het zou zo sneu zijn als ik hier begon met een oude logo. En ik vind het motto, zonder transparantie geen democratie, echt prachtig: dat sluit precies aan bij mijn praatje.

Heel klein beetje over mij. Ik ben een beetje een raar geval. Want de openheid in mijn carrière, is bijna alleen in logaritmische termen te beschrijven. Ik heb een tijd voor de AIVD gewerkt. Ik heb toezicht gehouden op de AIVD en MIVD. En daar is alles echt super mega geheim. Het menu in de AIVD kantine was tot minstens 2011 staatsgeheim. Waarom was dat? Dat was het template van de tekstverwerker. [Zo rollen ze daar - geheim by default].

En verder ben ik heel actief in open source. Ik hou van allerlei open dingen. En een van de gekste ironieën is dat ik in het gebouw waar Open State nu zit, allemaal mega geheime meetings heb gehad. Vroeger zaten daar hele schimmige militairen. Maar goed, ik heb het allemaal gezien in het spectrum van openheid en geheimen.

En een van de dingen die mij wel is opgevallen, lijkt op een uitspraak van Godfried Bomans (denk ik): Iemand die veel liegt, die moet ook zoveel

onthouden. Vergelijkbaar, iemand die in een open omgeving probeert de kluit probeert te belazeren, heeft een flinke klus. Want er zijn overal ogen. Er zijn overal registers. Er zijn verslagen.

Kortom, iemand die in een goed open omgeving iets fouts probeert te doen, die heeft het moeilijk. En ik heb dat ook zelf gezien. In mijn hele gesloten omgeving was het veel makkelijker om te zeggen, nou, dat zien ze toch niet. Dat klopt, want wij leefden in een WOB/WOO-vrije zone. De WOO ketst gewoon af op die organisaties. Je mag blij zijn als je een reactie krijgt op je brief.

opentk.nl

[overzicht] [activiteiten] [ongepende activiteiten] [besluiten] [commissies] [consultaties] **+NIEUW!** [geschenken] [kamerleden] [kamerstukdossiers] [mijn] [open vragen] [toezeggingen] [stemmingen] [voorstellen] [woo/oo] [uitgebreid zoeken] [wat is opentk.nl?]

openstate 2 maanden

☒ Alles ☐ Vragen & antwoorden ☐ Moties ☐ Activiteiten

Zoeken op **Joe Biden** vindt alle documenten met ergens *Joe* en ergens *Biden*. Zoeken op **"Joe Biden"** vindt alleen die twee woorden naast elkaar. Zoeken op **Hubert NOT Bruls** vindt documenten met daarin Hubert maar niet Bruls. De hoofdletters in **NOT** zijn belangrijk. [Meer uitleg hier.](#)

Datum ▼	Bijgewerkt	Nummer	Onderwerp	Snip
2026-07-03	2026-07-03 16:00	oep-f01c	35455;35670, nr. S - 4e Meting stemlokale TK25: data-analyse van de stemlokale bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2025 (Centerdata, 6 februari 2026, 61 p.)	...https://data.overheid.nl/dataset/verkiezingsuitslag-tweede-kamer-2025 50 https://openstate.eu/nl/ 51 https://www.cbs.nl/nl...
2026-07-03	2026-07-03 16:00	oep-7254	35455;35670, nr. S - 10d Meting stemlokale GR26: data-analyse van de stemlokale bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 (Centerdata, 26 juni 2026, 68 p.)	...43 https://openstate.eu/nl/ 44 https://www.cbs.nl/nl-nl/rekenen/kerncijfers-wijken-en-buurt 45 https://www...
2026-07-02	2026-07-06 10:30	2026D34488	Meting stemlokale GR26	...43 https://openstate.eu/nl/ 44 https://www.cbs.nl/nl-nl/rekenen/kerncijfers-wijken-en-buurt 45 https://www...
2026-07-02	2026-07-06 10:26	2026D34478	Meting stemlokale TK25	...https://data.overheid.nl/dataset/verkiezingsuitslag-tweede-kamer-2025 50 https://openstate.eu/nl/ 51 https://www.cbs.nl/nl...
2026-07-02	2026-07-02 08:13	dcc11b6e	10d Meting stemlokale GR26	...43 https://openstate.eu/nl/ 44 https://www.cbs.nl/nl-nl/rekenen/kerncijfers-wijken-en-buurt 45 https://www...

opentk.nl

Maar ik heb ook in hele open organisaties gewerkt. En daar voel ik me toch wel meer thuis. Maar dit alles heeft wel deze presentatie geïnformeerd. Nou, een van de dingen die ik doe, en daar moet ik Open State enorm voor bedanken is OpenTK.nl, een soort 1848.nl met een andere twist.

Met informatie over de Tweede Kamer. En inmiddels ook over internetconsultaties. En open.overheid.nl. En wij breiden steeds verder uit. Ik zal zo ook wel uitleggen waarom. Maar dit is alleen maar mogelijk omdat Open State acht jaar lang tegen de Tweede Kamer aan heeft lopen schoppen. Om dit nou eens een keertje open te doen. Uiteindelijk heeft de Tweede Kamer een hele mooie open data API gemaakt.

Die gek genoeg zo mooi is, dat ze die nu zelf gebruiken. Want het bleek, voordat je iets aan de buitenwereld laat zien, moet je eerst een grote schoonmaak houden. Dus ze hebben heel lang zitten poetsen tot ze iets moois hadden. En

toen kwamen ze erachter, oh dit is eigenlijk mooier dan wat we hadden. Dus de nieuwe app van de Tweede Kamer draait op de open data API. Dus dat is echt super mooi. Ik kom hier later nog op terug, maar ik ben er heel blij mee.

Het helend effect van vreemde ogen. Als een bedrijf zegt, wij gaan onze software open sourcen. Of wij moeten onze software open sourcen. Dan zeggen ze, ja we gaan eerst zes maanden een grote schoonmaak houden. Want we durven onze rommel niet zomaar buiten te zetten. Openheid leidt dus tot kwaliteit.

Het helend effect van vreemde ogen!

```
// these are internal tweedekamer links, which we catch here to make them work
sws.d_svr.Get("/kst-([0-9]{5})(-[a-zA-Z0-9]{1,4})?-([0-9]{1,4})", [&tp](const httplib::Request &req, httplib::Response &res) {
    auto sqlw = tp.getLease();
    auto kstnum = atoi(req.matches[1].str().c_str());
    auto toevoeging = req.matches[2].str();
    auto volgnummer = atoi(req.matches[3].str().c_str());

    if(!toevoeging.empty())
        toevoeging = toevoeging.substr(1); // skip the -

    fmt::print("kstnum {}, toevoeging {}, volgnummer {}\n", kstnum, toevoeging, volgnummer);
    auto sqlret = sqlw->queryT("select document.nummer num from document,kamerstukdossier where
:amerstukdossierid=kamerstukdossier.id and kamerstukdossier.nummer=? and volgnummer=? and toevoeging=?",
        {kstnum, volgnummer, toevoeging});

    if(sqlret.empty()) {
        res.set_content("No such kst", "text/plain");
        res.status = 404;
        return;
    }
    res.status = 301;
    res.set_header("Location", "./document.html?number="+eget(sqlret[0], "num"));
    res.set_content("Redirecting..", "text/plain");
});
```

Ik maakte deze screenshot van een deel van de broncode van OpenTK. En terwijl ik hem maakte, zag ik al van, oh, dat kan echt nog beter eigenlijk. Ik weet dat één of twee mensen in de zaal nu al kijken en zeggen, oeh dat moet beter Bert. Dus openheid is echt een mooi ding. Dat heeft een helend effect.

Ik heb ook voor de Kiesraad wat software geschreven. Die is ook open source. Ik spreek trouwens niet namens de Kiesraad. Enorm niet. Maar het grappige was, terwijl ik dat zat te programmeren om statistieken over de verkiezingen te maken, dan denk je, ja, stel je voor dat ik dit niet helemaal goed doe. Ik neem een shortcut. Dan gaat Sicco [van Open State] hier boos op mij worden. Dus alleen al het feit dat je weet dat er iemand meekijkt, houdt je scherp.

Dus dat is ook het enorme belang van het werk wat wij en jullie allemaal doen samen. Om de wereld transparanter te maken. Het wordt gewoon beter zo.

Hoe het gaat met de transparantie en de openheid

Wij zijn van de openheid. De transparantie. Dat begint uit de mode te raken. We hebben een tijdje een soort wind mee gehad, van steeds meer openheid. En nu gaan de deuren overal weer dicht. Dat heeft ideologische redenen: regeringen die zeggen, wat gaat het jou aan wat wij doen. Maar ook praktische redenen.

Documenten

Documenten van de overheid – dus ook die van de Rijksoverheid – zijn tegenwoordig te vinden op open.overheid.nl. Voor recente documenten kunt u daar terecht.

Attenderingen

U ontvangt vanaf 28 april geen e-mailmeldingen meer van nieuwsberichten en documenten die op [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl) verschijnen. De abonnees hebben hierover een mail ontvangen met aanvullende informatie. Op [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl) kunt u vanaf nu gebruik maken van de RSS-feeds voor nieuws. Meer informatie vindt u in de [uitleg over RSS](#). Op [Officielebekendmakingen.nl](https://officielebekendmakingen.nl) staan officiële publicaties en alle publicaties van het parlement. Voor Kamerstukken en nieuwsberichten van de Tweede Kamer kunt u zich [bij Tweedekamer.nl](#) abonneren op e-mailattenderingen.

“We hebben wel een open dataset over schoolvakanties toegevoegd!”

Nieuwe RSS-feeds gebruiken

Maakte u al gebruik van RSS-feeds van [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl)? Dan moet u deze opnieuw instellen om updates via RSS te blijven ontvangen. [Let op: het is niet mogelijk om via RSS updates van documenten te ontvangen](#), omdat documenten op open.overheid.nl worden gepubliceerd.

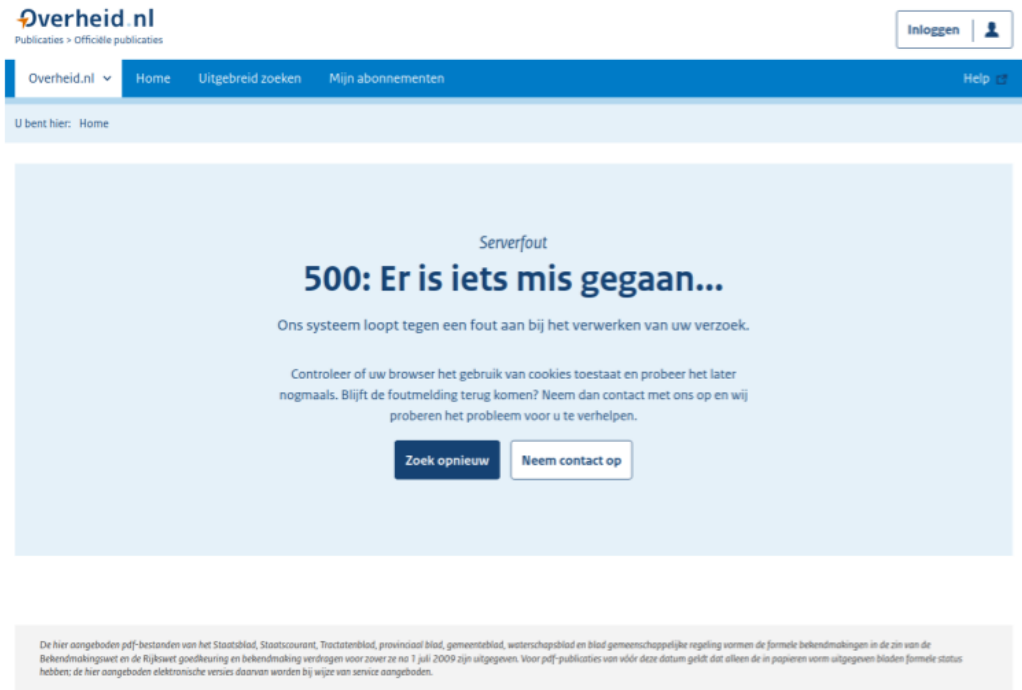
Bron: rijksoverheid.nl

[Rijksoverheid.nl/documenten](https://rijksoverheid.nl/documenten), daar verschijnen alle publicaties van alle ministeries. In een handzaam overzicht. Je kon ook nog alerts aanmaken, dat je berichten kreeg zodra men het had over bepaalde onderwerpen.

En toen zeiden ze, ja, sorry, vanaf 28 april hebben we die lijst weggehaald. En we gooien voortaan alle documenten in het grote archief van open.overheid.nl. Samen met 350.000 andere documenten. Technisch gezien is het nog steeds open data. De documenten staan er. Maar weet ze maar eens te vinden! En toen zeiden ze ook, ja, je kreeg ook e-mail alerts. Daar zijn we ook mee opgehouden, maar we hebben nu een RSS feed. Dat is wel goed. Maar, die bevat NIET onze documenten! Dit staat er echt.

Wel melden ze daar dat ze nog extra open data over schoolvakanties hebben gemaakt. Ter vervanging van al die documenten waar journalisten op zaten te wachten. Dit was waar de besluitenlijst van de ministerraad op verscheen, bijvoorbeeld.

Na dit debacle is alles overgenomen door opentk.nl. Dus de journalisten die afhankelijk waren van deze lijst, kunnen op opentk.nl zich abonneren op die documenten, en krijgen weer post. Maar dit is dus een achteruitgang. De overheid zei 1) we publiceren die lijst eigenlijk niet meer. En 2) je krijgt er ook geen e-mail meer over. Nou, fijn.

De officiële publicaties zoek je zelf maar op bij de KB ofzo

Nog eentje. Officiepublicaties.nl. De plek waar je alle besluiten en toestemmingen kan vinden. En die is de afgelopen weken eigenlijk non-stop kapot. En soms doet hij het even. Dan kan je er even tussendoor. Maar hiermee zegt de overheid feitelijk: als je onze officiële besluiten wil vinden, dan ga je maar naar de Koninklijke Bibliotheek of zo. Daar is vast een map waar ze in zitten, denk ik.

Hij is het hele weekend stuk geweest. En toen hadden ze hem maandag weer aangezwengeld. En dinsdag was hij weer stuk. Ik weet dat deze mensen, individuele mensen, hun uiterste best doen om het te repareren. Maar daar gaat het niet om. Maar institutioneel heeft men gezegd, de officiële publicaties werken "soms". En dat is niet best.

Tijdelijk geen vacaturemailing mogelijk

Door een wijziging in ons vacaturesysteem is het tijdelijk niet mogelijk je in te schrijven voor onze vacaturemailing. Ook worden er geen vacaturemailings verstuurd.

We begrijpen dat dit ongemak met zich meebrengt en werken hard aan een oplossing. Houd ondertussen onze [vacaturepagina](#) in de gaten, waar je de meest recente vacatures kunt vinden. Stel je persoonlijke filters in en vind de vacatures die bij jou passen.

“Stuk sinds december 2025”

En nu nog eentje. De vacatures. Sinds december 2025 kan je je niet meer inschrijven op vacatures van de Rijksoverheid. Dat is natuurlijk vervelend voor mensen die op zoek zijn naar een baan. Maar er zit nog een dieper probleem achter. De overheid huurt op dit moment voornamelijk zijn eigen vrienden in. Heel veel vacature-teksten zijn zo geschreven dat je eigenlijk al ambtenaar moet zijn, wil je voor een baan in aanmerking komen.

Maar nieuw bloed is goed. Want dat leidt tot mensen die bijvoorbeeld nog verontwaardigd zijn. Die zeggen van, hoe kan dit nou? Dat is toch niet goed? Door de mogelijkheid om e-mails te ontvangen weg te halen, is het voor buitenstaanders veel lastiger om te weten of er een leuke baan voor ze is die gaat over transparantie.

Sinds december 2025 is het kapot. Maar ze bezweren ons, er wordt aan gewerkt. En daarom krijgen ze deze week een setje schriftelijk kamervragen hierover [gelach]. Het is overigens mogelijk dat OpenTK ook dit over gaat nemen.

Nou, dan dacht je, we zijn er wel. Ze hebben ook een open data set vacatures. Dan denk je, dat is wel fijn. Die staat op [data.overheid.nl](#), maar die verwijst naar een site die het niet doet. “Service unavailable”. Maar als je een beetje verder zoekt, dan vind je de documentatie op een andere plek. En daar staat er dat je al deze informatie kan vinden op [hrmetadata.nl](#).

Skyhills Casino

Skyhills is een online platform waar Nederlandse spelers gokkasten, live casinospellen en tafelspellen op één plek vinden. Skyhills Casino werkt samen met bekende softwareleveranciers en biedt daarnaast een overzichtelijke vormgeving en snelle transacties.

[Ontvang een bonus](#)

Hrmetadata . nl

Dan denk je, nou, dan gaan we daarheen. En dan kom je hier. Deze site is inmiddels een illegaal casino. Soms is de werkelijkheid gewoon zo grappig, je kan hier niet tegenop verzinnen. Maar goed, als je dus overheids vacature data wil hebben, ga dan vooral naar dit casino. Het is te gek voor woorden. Ik heb maar niet op die knop “ontvang een bonus” gedrukt. Ik denk niet dat ik dan een baan krijg!

UPDATE: Ik had dit probleem voor deze presentatie op twee manieren proberen de melden, maar ik kreeg geen reactie. Een week na deze presentatie is het opgelost. Naar aanleiding van deze presentatie ook overigens. Openheid werkt!

Het holt achteruit. En dit zijn dus praktische dingen. Waarom werkt die e-mail niet meer? Nou, er is iets met de aanbesteding misgegaan. Het nieuwe platform heeft geen e-mail. Aan de ene kant kan je zeggen, dat is gewoon jammer, dat is gewoon stom, we hebben het verkeerd bekeken. Aan de andere kant, het wordt ook niet gefixt. Dus het is toch echt wel een achteruitgang. Dat je zegt, sorry, die rijksoverheid.nl/documenten, jammer, krijg je gewoon niet meer. En ja, als je een baan zoekt, dan zoek je die maar zelf.

En die officiële bekendmakingen van ons, ga maar naar de bibliotheek. Of naar een casino. En dat is helemaal op het verkeerde moment!

De rechtsstaat

Want dit is juist een moment dat de overheid steeds geniepiger wordt. Steeds

meer dingen achter gesloten deuren probeert te doen. En steeds meer ons een rad voor de ogen probeert te draaien. En juist op dat moment storten er allemaal technische dingen in. En worden ook niet gefixt. Dat is echt niet leuk.

De Kamer,

Gehoord de beraadslaging,

Constaterende dat de Verenigde Staten zojuist hebben besloten om Antifa als terroristische organisatie aan te merken,

“Aangenomen”

Overwegende dat ook in ons land Antifa-cellen actief zijn, die politici bedreigen, bijeenkomsten verstoren, studenten en journalisten intimideren en er niet voor terugdeinzen om geweld te gebruiken,

Verzoekt de regering om Antifa ook in Nederland als terroristische organisatie aan te merken,

En gaat over tot de o

DE VOS

Wilders

2025-
09-18
22:15

[Motie van het lid De Vos c.s. over Antifa ook in Nederland als terroristische organisatie aanmerken](#)

Voor: BBB | FVD | JA21 | PVV | SGP | VVD

*Bron: Motie van het lid De Vos c.s. over Antifa ook in Nederland als terroristische organisatie aanmerken

Gaat het nou goed in Nederland? Nou, dit is de befaamde antifa-motie. Waarin men heeft gezegd, in Amerika zijn ze allemaal boos over Antifa. En we vinden dat terroristen. Aangenomen door een een meerderheid in de Tweede Kamer. Ik archiveer voor de grap ook de oorspronkelijke, vaak met de hand bijgewerkte versie van moties. Die archiveert verder niemand anders.

Ook een soort leuke open data, want dan zie je wie er nog heeft zitten krassen in die motie. Dus bijvoorbeeld dat Wilders erbij schrijft dat iets “heel erg” is. In plaats van erg. Ik denk dat dit alleen van historische waarde is. Maar het is voor historici toch wel leuk.

De Tweede Kamer wist al die oude versies van die moties. Ik kom er steeds niet aan toe om die oude versies te wissen, heel raar. Lukt gewoon niet! Ik heb duizenden velletjes met dit soort gekrabbel. Maar dit is natuurlijk heel erg. Dat een parlement dit aanneemt, over een club die niet eens bestaat, maar het zijn wel terroristen kennelijk. Dus het gaat niet echt lekker.

Raad van State

Rechts staat

“Zolang de ultieme poging nog niet is voltooid zal de politie niet overgaan tot het vernietigen van de bedoelde gegevens.” - Eerste halfjaarbericht politie 2025

Dit vind ik er ook nog eentje. De Nederlandse politie heeft al jaren de Wet Politiegegevens. En die doen ze gewoon niet! Want ze vinden hem niet leuk. En toen zijn mensen gaan zeuren. In die wet staat dat gegevens waar men echt niks aan heeft, die niet gerelateerd zijn aan enig misdrijf, na tien jaar gewist moeten worden.

En toen heeft de politie gezegd, dat is veel werk joh. De politie in Amsterdam hier, die heeft (naar verluidt) bekend dat ze nog nooit iets gewist hebben. En iedereen constateert dat. Iedereen weet het. En je zou dus eigenlijk onmiddellijk de politie af willen sturen op de politie. Je zegt joh dit is de rijksrecherche. En die komt nu jullie servers meenemen. Maar nee. De Raad van State, wat toch het hoogste orgaan is wat we hebben op dit vlak, die heeft gezegd: dit moet echt onmiddellijk afgelopen zijn: “Je moet die spullen nu gaan wissen”.

En de politie zegt, nee we voelen het gewoon niet, dat gaan we niet doen. Dat is heel erg. We zijn het een beetje gaan normaliseren. Want de politie zegt, we doen echt geen rare dingen met die gegevens. No worries. Maar het hoogste rechtsprekend orgaan van Nederland heeft gezegd, je moet dit allemaal wissen. En ze hebben gezegd, we gaan dat niet doen.

Dan gaat het niet goed met je democratie. En zo blijft het maar doorgaan. Want we hebben hier ook een setje nieuwe wetten. Follow The Money heeft dit uitstekend onderzocht:

GEHEIME ADVIEZEN DIE
MET NIEMAND GEDEELD
WORDEN

Vooraf toetsen of wetten grondrechten schenden. Klinkt als een goed idee. Maar net als het vorige kabinet trekt ook het huidige kabinet zich weinig aan van negatieve adviezen van ambtenaren, de Raad van State en andere experts. ‘De houding is: we zien wel waar het schip strandt bij de rechter.’

Bron: Follow The Money

Men heeft op een gegeven moment een soort rechtsstatelijke toets toegevoegd. Voor nieuwe wetten. Er moet gekeken worden, kan deze wet wel door de grondwettelijke beugel? Maar hoe hebben ze dat ingericht? Het advies is geheim.

En niet alleen is het advies geheim in de zin van je kan het niet WOO-en. Het advies is ZO geheim dat we het voor de zekerheid ook niet aan de minister laten zien. Je moet het artikel echt lezen (kadolink).

Maar ze hebben het dus zo ingericht dat de minister oprecht kan zeggen, ik wist helemaal niet dat deze wet strijdig was met de grondwet! Want ze hebben het zorgvuldig zo ingericht dat ze het advies nooit aan hem of haar hoeven laten zien.

Dit is echt ook heel erg. Dit is niet iemand die zegt, ik wil mijn advies graag een beetje vertrouwelijk houden. Zodat we eerlijk open zijn. Dat we echt kunnen zeggen wat we vinden. Nee, dit zijn mensen die zeggen, we willen ook gewoon niet dat er iets *gebeurt* met deze adviezen.

Er wordt goed geWOO'd hieromheen. Het advies zelf krijg je niet te zien. Maar bijvoorbeeld wel de reactie van “Poe he”. Maar dit is gewoon erg.

Wat kunnen we doen?

Kunnen wij daar nou wat aan doen? Want zoals gezegd, openheid, transparantie,

heeft een dempend effect op ellende. En juist nu onze overheid de lichten steeds verder dimt, en zich steeds verder afsluit, moeten wij meer openheid maken.

Kunnen wij dat dan? Ja, dat kunnen wij wel degelijk. Ik noem een voorbeeld. En ik weet dat er al aan wordt gewerkt. Maar toevallig, mijn vrouw is raadslid bij de gemeente Pijnacker-Nootdorp. Ik was lijstduwer daar. Dus ik voel me toch wel een beetje betrokken.

En daar komen bijvoorbeeld vragen binnen, bij de gemeenteraad. Net als kamervragen, komen er ook gemeentevragen binnen. En als je die wil vinden. Dan ga je naar deze pagina:

The screenshot shows the website of the municipality of Pijnacker-Nootdorp. The header includes the logo and navigation links: Overzicht, Live, and Documenten. A search bar with the text 'Zoe' is also present. The main content area is titled 'Vergadering Raad Oordeels- en Besluitvorming - sessie 14 24-09-2026'. Below this, there is an 'Export' button and a note about the video player. The agenda is listed as follows:

Agenda	
1. Opening en mededelingen	
2. Vaststellen agenda	1
3. Benoemingen	
a. Aanwijzing griffier	3
b. Aanwijzing plaatsvervangend griffier	2

“Wil je weten waar je gemeente mee bezig is? Klap ieder agendapunt van iedere vergadering open en lees alle documenten een voor een!”

En dan klap je ieder agendapunt individueel open. En dan ook weer ieder individueel document daaronder klap je dan open. En daarin kan je dan de vragen vinden. En dat moet je trouwens voor iedere vergadering opnieuw doen.

Dit is theoretische openheid. Ja, de vragen zijn te vinden. Maar ja, je moet er wel even een kwartiertje voor klikken. Nou weet ik dat er allemaal initiatieven zijn om de data van gemeenteraden te verzamelen. Maar ik wil dat een inwoner snel kan zien van, hé, mijn gemeente is bezig met dit onderwerp.

En daar wil ik nu ook mee aan de slag. En niet dat ik steeds door 16 veldjes heen moet klikken.

De gemeenteraad heeft ook vergaderingen. Ik wil wel weten waar ze het over gehad hebben. Nou, dat kan. Maar er is helaas besloten, en dit vind ik nog steeds

een bizar besluit, dat de gemeente kan volstaan met een videoverslag van de vergadering:

Raadsvergadering hoeft niet woordelijk uitgeschreven

De gemeente Noordoostpolder heeft gelijk gekregen van de Raad van State door niet meer woordelijk de vergadering uit te tikken. Een dove...

Esther Walstra 23 juli 2014

De Raad van State heeft bepaald dat gemeenteraadsvergaderingen niet woord voor woord hoeven worden uitgeschreven. Audiovisuele registratie is voldoende. De zaak speelde in de gemeente Noordoostpolder waar een dove inwoner de transcripties van de vergaderingen eist.

Afdelingshoofd Vastgoed & Grondzaken
Gemeente Zwolle via BeljonWesterterp

Manager Service & Onderhoud
JS Consultancy in opdracht van PWN

Een keer publiceren

Alleen de besluiten worden nog zwart op wit gepubliceerd. De Stentor schrijft dat [De Raad van State het geheel eens is met Noordoostpolder](#) dat de gemeenteraad volgens de Wet Openbaarheid van Bestuur (WOB) de vergaderverslagen slechts één keer hoeft te publiceren. En dat kan ook door middel van video- en geluidopnamen.

“Wil je weten wat er gezegd is? Beluister vier uur video per week om het te ontdekken!”

Vacatures

Afdelingshoofd Vastgoed & Grondzaken
Gemeente Zwolle via BeljonWesterterp

Manager Service & Onderhoud
JS Consultancy in opdracht van PWN

ICT Manager
Gemeente Nieuwegein

[Bekijk alle vacatures →](#)

Kennispartners

Schaarste in integratiebeheer: als alles draait op één specialist

En dit is al lang en breed uitgevochten. Er het staat als een paal boven water dat het mag. En iedereen doet het dus ook zo. Dus dat betekent dat als jij wil weten. Hé, heeft de gemeenteraad het vorige week gehad over mijn ding. Nou, dan ga je gewoon lekker 4 uur video kijken om daarachter te komen.

Dit is geen openheid. Dit is dat je in theorie kan je zeggen “we zijn open”. Ja, je hebt even 4 uur van je leven nodig om te ontdekken wat er gezegd is over jouw onderwerp. Dit zou ook veel beter kunnen. En dit is binnen het bereik van de open wereld. Om te zeggen, wij gaan dit doen ["videotulen" omzetten in doorzoekbare tekst]. Want de gemeente zelf gaat het niet doen. De leveranciers gaan het niet doen. Maar ja, die video is er wel.

Wij kunnen er best weer tekst van maken. Ik weet dat mensen er al mee bezig zijn. Maar ik wil het graag zien *shinen*. En ik wil namelijk dat het ook zo goed is. Dat als je zegt van, ik heb gezien dat jullie het hier *niet* over gehad hebben, dat je dat met zekerheid kan zeggen. En dat dan niet de gemeente komt met, jawel, daar hebben we het op minuut 47 over.

Het opslaan van deze ‘videotulen’ lijkt overigens ook al niet goed te lopen.

Aanpak weerbaar spoor

Omdat een grote en langdurige verstoring van het spoor een majeure maatschappelijke impact heeft, werkt mijn ministerie samen met de spoorsector aan het verhogen van de weerbaarheid van het spoor. Bijvoorbeeld door invulling te geven aan de aanbevelingen van het OFL-rapport¹. Daarnaast is de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke) van kracht geworden. In deze wet worden aanvullende eisen gesteld aan organisaties voor het vergroten van herstelcapaciteit en preventie.

Het verhogen van de weerbaarheid van het spoor heeft mijn volle aandacht. Daarom werkt mijn ministerie samen met ProRail aan het in kaart brengen van de meest kritieke infrastructuur en objecten, zodat de weerbaarheidsverhogende maatregelen genomen worden op die plekken die met name cruciaal zijn voor de continuïteit van het sporsysteem. Daarbij wil ik wel graag benadrukken dat het beveiligen en beschermen van de Nederlandse spoorinfrastructuur een grote opgave is. Temeer omdat we beschikken over 7.000 kilometer spoor in Nederland. Binnen deze opgave dient dus verstandig en gericht geïnvesteerd te worden.

Hoogachtend,

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Annet Bertram

¹ Kamerstuk: 30821, nr 321.

“Je gaat zelf maar ontdekken wat dit is of waar je het kan vinden”

Bron

Nou, we hebben nog eentje. Dit is een beetje grappig. Hier kan je je cynisme op kalibreren. De afgelopen 30 jaar zijn Kamerstukken digitaal beschikbaar al. En daar waren we best vroeg mee. Daar heeft mijn vader aan meegewerkt. Een soort erfelijk deze hobby. In die documenten zegt de minister dan, in Kamerstuk 30821-321 heb ik u uitgelegd hoe ik dit ga doen. Als je dan wil weten. Ja, maar wat heeft hij daar gezegd dan? Dan moet je dus zelf weer op zoek naar dat document.

En ik weet inmiddels dat ambtenaren dit ook een fantastisch leuke truc vinden. Want die verwijzen dan gewoon naar zeven documenten. En die weten dat jij ze niet alle zeven op gaat zoeken. Dus jij denkt dan, nou, kennelijk heeft de minister dit al opgelost. Het zal wel. Maar misschien is dat wel niet zo.

We hebben deze documenten nu 30 jaar. Gedurende 20 van die 30 jaar had je er hyperlinks in kunnen maken. En had iemand dus dit linkje hier onderaan kunnen onderstrepen. Met gewoon klik en dan krijg je dat document. Een journalist, Jan Daalder van Follow the Money, die na 30 jaar zei, waarom kan ik niet klikken op die link? En ik denk, verdomd, je hebt gelijk. Ik ga dat fixen.

Dus in OpenTK is dit hetzelfde document. Let op. Hij is ook gewoon mooier. En hier kan je wel klikken op die link:

Omdat een grote en langdurige verstoring van het spoor een majeure maatschappelijke impact heeft, werkt mijn ministerie samen met de spoorsector aan het verhogen van de weerbaarheid van het spoor. Bijvoorbeeld door invulling te geven aan de aanbevelingen van het OFL-rapport¹. Daarnaast is de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten (Wwke) van kracht geworden. In deze wet worden aanvullende eisen gesteld aan organisaties voor het vergroten van herstelcapaciteit en preventie.

Het verhogen van de weerbaarheid van het spoor heeft mijn volle aandacht. Daarom werkt mijn ministerie samen met ProRail aan het in kaart brengen van de meest kritieke infrastructuur en objecten, zodat de weerbaarheidsverhogende maatregelen genomen worden op die plekken die met name cruciaal zijn voor de continuïteit van het spoorsysteem. Daarbij wil ik wel graag benadrukken dat het beveiligen en beschermen van de Nederlandse spoorinfrastructuur een grote opgave is. Temeer omdat we beschikken over 7.000 kilometer spoor in Nederland. Binnen deze opgave dient dus verstandig en gericht geïnvesteerd te worden.

Hoogachtend,

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

Annet Bertram

Het kan ook zo!

1. Kamerstuk: [30821, nr 321](#).↵

Bron

Nou, ik zei iets over het kalibreren van je cynisme. Dit was een heel weekend werk. Om dit te doen. Heel weekend. Ja, het was echt afzien. Maar gedurende die 30 jaar heeft niemand gezegd, zal ik dat weekend er ook een keer in steken?

En waar je je dus op kunt afvragen, en ik heb het antwoord niet, heeft men nou bewust gezegd “we gaan dit niet doen”. Want dan kan je gewoon lekker mensen met een kluitje het riet in sturen. Misschien kloppen die nummers niet eens. Ik ben ze ook gaan checken. Er kloppen er best veel niet. Dus die komen niet uit waar je denkt dat ze uitkomen.

Ik denk zelf dat het gewoon een soort luiheid was. Maar je kan het ook zien als een soort luiheid die best goed uitkwam. Maar dit soort dingen helpen enorm. Want allemaal journalisten zijn er blij mee, ik krijg fanmail hierover, “ik heb ineens ontdekt dat de minister full of shit is”. Nou, graag gedaan.

Dit zijn verbeteringen die haalbaar zijn. Waarmee je in praktische termen de journalistiek versterkt. En ook je eigen onderzoeksvermogen versterkt. En ook burgers meer betreft. Want er zijn best veel mensen die best wel benieuwd zijn. Wat is eigenlijk gebeurd met deze vuilstort? Of waar is deze antenne voor? En die willen daar best wel wat voor doen.

Maar dan moet je niet zeggen. Ga zelf maar zoeken wat 30821-321 betekent. Dus daar kun je bij helpen.

Aan de bak

Wij kunnen dus aan de bak. En ik heb nog wat suggesties. Gemeentes echt goed ontsluiten. Wordt een rotklus. Maar zoals men zegt: all politics are local. Dus wat er bij iemand om de hoek gebeurt bepaalt in grote mate of iemand boos is. En meer inzicht daarin genereert meer betrokken burgers. En ik heb liever betrokken burgers dan mensen die met brandende hooibalen voor de deur gaan staan. Dus hier is echt wel winst te behalen.

Eentje die ik ook heel graag zou doen. En die ik ook graag met mensen hier samen zou doen: community notes. Wat wij nu zien, de Tweede Kamer stelt een vraag. En het ministerie stuurt 45 pagina's antwoord. En die beginnen met de geschiedenis van de Europese Unie. Al maakt dit alleen maar erger. Want men weet inmiddels daar, en zo cynisch ben ik wel, als jij een antwoord krijgt van 45 pagina's is dat niet omdat men jou graag zo goed mogelijk informeert. Dat jij tussen het woud van de geschiedenis van de Europese Unie, en de gemeenschap van kolen en staal, niet ontdekt dat de minister middenin je vraag beantwoordt en zegt: Trouwens ik ga niet doen wat je vroeg.

Een van mijn hopen is dat we op verschillende plekken in OpenTK of voor die gemeentes ook kunnen doen dat wie dan ook kan onderstrepen: *dit is het belangrijke stuk van dit document*. En dat komt dan bij de volgende die kijkt bovenaan te staan. Dit is het stukje wat je moet hebben! En dan kan je die geschiedenis van Schumann en de Europese Gemeenschap overslaan.

Dit is tricky. Want dat vergt een goede user interface. En het moet ook weer werken op alle platformen. Het moet ook weer werken op je telefoon. Niet iedereen doet dit goed. Maar ik denk dat dit een knaller zou kunnen zijn. Want ook journalisten zijn denk ik best wel bereid om zo'n dingetje te zetten. En dan heeft de volgende ook weer door, dit is het belangrijkste.

Als de overheid e-mail alerts weghaalt. Of überhaupt alerts. Dan moeten wij die onmiddellijk vervangen door nog betere alerts. Dan heeft het geen zin om het verder weg te stoppen. Het wordt alleen maar populairder als men het probeert, want onze alerts zijn beter!

Dan hebben we nog data die op zich wel open is. Er is ontzettend veel data te vinden. Maar niet altijd in formaten waarmee iemand gelijk aan de slag kan. Dus bijvoorbeeld het Kadaster publiceert Enorme bundels XML. Echt enorme bundels XML. Maar als je daar iets in wil zoeken moet je echt een enorme professional zijn. En je kan het ook in een makkelijker formaat publiceren.

Dat hebben we bij de Kiesraad ook gedaan. We hebben een XML formaat. Jonge. Gigabytes. Maar we hebben ook software gemaakt die daar een CSV van maakt. Die is misschien wat minder karmisch. Maar allemaal journalisten kunnen er een keer mee aan de slag. Dat zijn ook mooie activiteiten.

Documenten verstoppen

Een laatste die ik nog even wil noemen, die vind ik zelf echt ontzettend flauw. Ik vertelde dat die rijksoverheid.nl/documenten. Dat die weg waren gegaan. En dat die documenten worden op zich nu wel geregistreerd. In open.overheid.nl. Als die het doet overigens. Want hij lag er vanmiddag weer uren uit.

Een de trucs die men blijkt te doen is wachten met registreren. Dat is bijvoorbeeld een document uit december 2025, en daar stop je hem dan ook in de stapel. In december 2025. Dat betekent dat mensen die de *nieuwste* documenten aan het volgen zijn dat document nooit zullen zien. Dus dit is een flauwe manier. “We zijn heel transparant, maar je moet wel doorscrollen naar pagina 1200 voor je dit document ziet”. Ik zou er ook graag tegenin willen programmeren.

Dat je zegt, ik hou dit in de gaten. En als ik zie dat jullie dit doen. Zet ik dat document bovenaan. In rood. Want het is vast niet goed. Zo programmeer je tegen dat soort stunts in.

Afsluitend

Dit zijn allemaal dingen die wij kunnen doen met z’n allen. Met de community. Met infrastructuur. Ik heb nog veel meer ideeën voor infrastructuur. En daarmee kunnen wij bijdragen aan de grote strijd.

Want het ziet er niet best uit. We hebben een overheid die rechtsstatelijk afglijdt en in praktische termen aan transparantie inboet. Gewoon omdat het stuk is. Maar ook een overheid die er minder zin in heeft. We zien in Duitsland dat ze nu hebben gezegd, die WOO, moet dat nou eigenlijk wel? Daar zouden we in Nederland ook wel zo'n rondje van kunnen krijgen.

Donkere wolken pakken zich zo samen boven ons land. En dan wil ik afsluiten. Met dit mooie plaatje.

Open State Foundation

**“Naar een sterke
democratie door betere
transparantie”**

Succes!

Photo by [Nick Fewings](#) on [Unsplash](#)

Wij kunnen, als we met ons allen ons best doen, wat meer licht laten schijnen, en naar een sterkere democratie gaan. Door meer transparantie. En ik wens ons allemaal daar heel veel succes bij.

Dank u wel.

En, zoals al gezegd, u kunt hier doneren. Als u wat kunt missen, doet u met me mee?

Verder lezen

- Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding - wist u dat de WOO ook een publicatie*plicht* omvat?
- Data en de Democratische Rechtsorde - een weinig opbeurend verhaal vol onderbouwing waarom het niet goed gaat
- De nieuwe AIVD/MIVD wet: een eerste overzicht - ook minder openheid

← Previous

So yeah it was written using AI

Gratis digitale autonomie, zonder digitale dienst: doe er wat aan!

Next →

© 2014-2026 bert hubert